

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 25 Jan. 1884, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående försäljning af indragna militiebostället Tureholm eller Haapakylä N:o 13 i Norrbottens län; gifven Stockholms slott den 14 December 1883.

Efter indragning till statsverket af stabslöjtnantsbostället $\frac{1}{3}$ mantal Tureholm eller N:o 13 i Haapakylä by af Öfver Torneå socken, Torneå fögderi och Norrbottens län, hvilket boställe jemte dertill hörande andel i Torneå elfs regala laxfiske genom boställsdirektionens vid Norrbottens fältjägarcorps kontrakt den 18 Juni 1862 utarrenderats på tjugu år från midfastan 1863 mot årligt arrende, som för år 1882 uppgick till 391 kronor 38 öre, blef, enligt förordnande af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, förslag i och för boställets förnyade utarrendering för statsverkets räkning den 12 och 13 September 1878 af vederbörande förrättningsman upprättadt; och inhemtas af det vid förrättningen förda protokoll, att bostället vid då nyligen afslutadt laga skifte flyttats 5,000 fot från dess förra plats till ett frostländt från den öfriga byn afläget beläget ställe, hvaraf för den närmaste framtiden nödvändiggjordes åtskilliga arbeten för boställets förbättring och, bland annat, anläggande med icke obetydlig kostnad af väg till bostället öfver en ytterst sank mark; att en blifvande arrendator derjemte hade att deltaga med $\frac{9}{20}$ i kostnaden för det verkställda skiftet, samt att vid bostället, enligt uppgift, kunde födas endast 10 à 11 kor, 2 hästar samt 10 à 15 får. På grund häraf ansågo förrättningsmännen sig icke kunna föreslå minimiarrendet för första utarrenderingsperioden till högre belopp än

300 kronor och maximiarrendet högre än 500 kronor, allt under förutsättning att arrendatorn tillförbundes att, om omständigheterna dertill föranledde, bygga och underhålla karaktershush.

Sedan af boställets utmark, som enligt upprättadt förslag till interimsskogsindelning, består af tre skiften, gårdsskiftet om 4,647,52 kvadratref, hemskogsskiftet om 772,40 kvadratref och utskogsskiftet om 6,071,98 kvadratref, det sistnämnda omkring 4 mil från bostället belägna skiftet, blifvit, såsom icke erforderligt för fyllande af boställets i interimsskogshushållningsplanen beräknade årliga virkesbehof, undantaget för att till Öfver Torneå, skiftet angränsande kronopark utläggas, samt, vid pröfning af det uppgjorda arrendeförslaget, Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium bestämt minimiarrendet till 360 kronor och maximiarrendet till 550 kronor, hafva auktioner för boställets utarrendering i vederbörlig ordning hållits, dels med förbehåll af nyssnämnda maximi- och minimiarrende den 11 Augusti 1882, dels ock utan sådant förbehåll den 10 November samma år och den 10 Maj 1883.

Då icke vid någon af dessa auktioner anbud å arrendet erhöles, anmodade Kongl. Domänstyrelsen, under hvars förvaltning bostället dåmera blifvit stäldt, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att inkomma med yttrande dels om utsigt funnes att vid ytterligare auktion erhålla fördelaktigt arrendeanbud, dels ock, för den händelse så icke skulle vara förhållandet, huruvida på grund af befintlig skogstillgång eller af annan särskild anledning boställets bibehållande åt kronan påkallades äfven efter midfastan 1884, till hvilken tid bostället emellertid blifvit genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg för ett år utarrenderadt för tillsammans 375 kronor 50 öre, deraf för andelen i fisket 58 kronor; och har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till svar härå meddelat, att en af anledningarna att arrendeanbud icke erhöles vore att söka deri, att från arrendet undantagits det så kallade utskogsskiftet, hvilket vid det verkställda laga skiftet tillagts hemmanet, emedan tillgång å de andra skiftena saknades på byggnads- och sågtimmer, men att, äfven om detta skifte åter tillades bostället och antagliga arrendeanbud i följd deraf skulle kunna erhållas, det likväl icke vore med kronans fördel förenligt att behålla bostället, då dess aflägsna läge 7 mil norr om Haparanda förorsakade så stora kostnader för tillsynen å bostället, att dessa uppginge till många gånger arrendets belopp; hvadan Kongl. Maj:ts Befallningshafvande alltså ansåg bostället böra säljas med hemställen dock, att vid försäljningen bostället måtte få alternativt utbjudas dels fördeladt i lotter, dervid boställets andel i fisket borde lika fördelas på hvarje lott, dels ock i sin helhet.

Med anmälan om hvad sålunda förekommit och under tillkännagifvande derjemte att för år 1882 bostället vore taxerad till 10,000 kronor samt den dertill hörande andelen i laxfisket i Torneå elf till 2,400 kronor, har Domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 12 Oktober 1883 för egen del anført, att då, med afseende å de säregna förhållanden, som vore rådande med det ifrågavarande bostället, det syntes icke låta sig göra att få detsamma i författningsenlig ordning utarrenderadt, och boställets bibehållande åt kronan icke påkallades vare sig för skogsväsendet eller för något annat statsverkets ändamål, Domänstyrelsen, lika med Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och på de i öfrigt af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anförda skäl, ansåge bostället böra säljas, hvarvid dock borde undantagas icke blott det ofvan omförmälda, till kronopark redan afsatta utmarksskiftet, utan, enär kronan för närvarande vore egare af hela laxfisket i Torneå elf, och svårigheter vid en blifvande reglering af fisket kunde uppkomma, om en del deraf egdes af enskild person, äfven boställets andel i nämnda fiske; och har Domänstyrelsen, som ansett försäljning i lotter enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förslag till följd af derigenom uppkommande kostnader icke lämpligt, förty hemställt, att bostället, med nyss omförmälda undantag, måtte på de i nådiga Brevet den 29 Maj 1874 stadgade vilkor få försäljas med tillträdesrätt för köparen midfastan 1885; till hvilken tid styrelsen anmodat Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att ombesörja boställets skötsel och vård på för kronan förmånligaste sätt.

Detta ärende har Kongl. Maj:t låtit inför Sig anmälas; och då Kongl. Maj:t, med afseende å hvad i ärendet förekommit, lika med Domänstyrelsen funnit med kronans fördel öfverensstämmande, att det ifrågavarande bostället, med de undantag Domänstyrelsen tillstyrkt, försäljes, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

dels att bostället, sedan för kronans räkning undantagits det till Öfver Torneå kronopark utlagda skogsskiftet och den andel i Torneå elfs regala laxfiske, som hittills af boställets innehafvare åtnjutits, må, med allt hvad i öfrigt till bostället hör, försäljas med tillträdesrätt för köparen den 14 Mars 1885 samt på de vilkor, som i nådiga Brevet den 29 Maj 1874 äro stadgade rörande försäljning af mindre kronolägenheter; Kongl. Maj:t dock öppet lemnadt att bestämma, huruvida den till försäljning afsedda delen af bostället bör utbjudas odelad eller skiftad i lotter;

dels ock att de genom försäljningen inflytande medlen må få användas på enahanda sätt, som är föreskrifvet i afseende å köpeskillin-

garne för de mindre kronolägenheter, hvaraf försäljning eger rum enligt nyss omförmälda nådiga Bref.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

O. R. Themptander.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet
inför Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms
slott den 14 December 1883.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THYSELIUS,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING och
VON KRUSENSTJERNA.

Departementschefen Statsrådet Themptander föredrog vidare:

Domänstyrelsens underdåniga skrifvelse den 12 sistlidne Oktober,
deri styrelsen *dels* anmält, att, sedan i sammanhang med åtgärder för
ny utarrendering af indragna stabslöjtnantsbostället Tureholm eller
Haapakylä N:o 13 i Öfver Torneå socken af Norrbottens län, hvilket
boställe intill den 14 Mars 1883 varit genom vederbörande boställs-
direktions kontrakt utarrenderadt mot årlig afgift, som för sista arrende-
året uppgått till 391 kronor 38 öre, af de till bostället hörande tre
skogsskiften det så kallade utskogsskiftet, beläget omkring 4 mil från
bostället och innehållande en areal af 6,071 kvadratref 98 kvadrat-
stänger, blifvit från bostället afskildt och utlagdt till Öfver Torneå krono-
park, boställets öfriga egor med åtföljande 40 skålpund fiskerätt i Torneå

elfs regala laxfiske å tre särskilda auktioner utbudits på arrende, utan att något arrendebud erhållits, *dels ock*, med öfverlemnande af inhemtadt yttrande från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Norrbottens län, hemställt, att bostället, med undantag af det omförmälda skogsskiftet äfvensom af den bostället tillhörande andel i Torneå elfs regala laxfiske, måtte få säljas på de i nådiga Brefvet den 29 Maj 1874 stadgade vilkor med tillträdesrätt för köparen den 14 Mars 1885, till hvilken dag Domänstyrelsen anmodat Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att ombesörja boställets skötsel och vård på förmånligaste sätt.

Statsrådet, som, med afseende å hvad i ärendet förekommit, lika med Domänstyrelsen fann med kronans fördel öfverensstämmande, att det ifrågavarande bostället med de undantag, Domänstyrelsen tillstyrkt, försåldes, hemställde att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition till 1884 års Riksdag föreslå Riksdagen att medgifva:

dels att bostället, sedan för kronans räkning undantagits det till Öfver Torneå kronopark utlagda skogsskiftet och den andel i Torneå elfs regala laxfiske, som hittills af boställets innehafvare åtnjutits, finge med allt hvad i öfrigt till bostället hörde försäljas med tillträdesrätt för köparen den 14 Mars 1885 samt på de vilkor, som i nådiga Brefvet den 29 Maj 1874 vore stadgade rörande försäljning af åtskilliga mindre kronolägenheter; Kongl. Maj:t dock öppet lemnadt att bestämma, huruvida den till försäljning afsedda delen af bostället borde utbudas odelad eller skiftad i lotter;

dels ock att de genom försäljningen inflytande medlen måtte få användas på enahanda sätt, som vore föreskrifvet i afseende å köpeskillingarne för de mindre kronolägenheter, hvaraf försäljning egde rum enligt nyss omförmälda nådiga Bref.

Hvad Statsrådet sålunda hemställt, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och befallde Hans Maj:t Konungen, på Statsrådets tillstyrkande, att proposition i ämnet skulle till Riksdagen aflämnas af den lydelse, bilagan D till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Axel Ädelgren.